

OPRACOWANIE:
ALICJA KOŹLIK
ANNA ŁABUŃ
RENATA KAMIŃSKA
DOROTA ZIEMAK

PROGRAM WYCHOWAWCZY

BURSY SZKOLNEJ W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM

WRZESIEŃ 2010- CZERWIEC 2015

SPIS TREŚCI

- I** WSTĘP
- II** ZADANIA BURSY
- III** ZADANIA WYCHOWAWCY
- IV** OBOWIĄZKI WYCHOWAWCY
- V** DZIAŁALNOŚĆ MŁODZIEŻOWEJ RADY BURSY
- VI** FORMY REALIZACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO
- VII** TRADYCJE, ZWYCZAJE, IMPREZY BURSY.
- VIII** MODEL WYCHOWAWCY
- IX** OCZEKIWANE CECHY ABSOLWENTA BURSY SZKOLNEJ
- X** ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI
- XI** WSPÓŁPRACA BURSY I JEJ DYREKTORA Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM
- XII** EWALUACJA PROGRAMU
- XIII** POSTANOWIENIA KOŃCOWE

I IDEA WIODĄCA (misja?)

"W WYCHOWANIU CHODZI WŁAŚNIE O TO, AŻEBY CZŁOWIEK STAWAŁ SIĘ CORAZ BARDZIEJ CZŁOWIEKIEM - O TO, AŻEBY BARDZIEJ BYŁ, A NIE TYLKO WIĘCEJ MIAŁ, ABY WIĘC POPRZEC WSZYSTKO, CO POSIADA, UMIAŁ BARDZIEJ I PEŁNIEJ BYĆ CZŁOWIEKIEM, TO ZNACZY, AŻEBY RÓWNIEŻ UMIAŁ BARDZIEJ BYĆ NIE TYLKO Z DRUGIMI, ALE I DLA DRUGICH"

(Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO)

Fundamentem działalności każdej placówki oświatowej jest wszechstronny rozwój młodego człowieka. Jest on celem działalności edukacyjnej i wychowawczej nauczycieli i pedagogów, którzy poza przekazaniem wiedzy powinni wykształcić u młodych ludzi umiejętność praktycznego z niej korzystania oraz kształtować ich postawy moralne. Zadaniem nauczycieli i wychowawców jest wspieranie rodziny w jej funkcji wychowawczej.

Celem ogólnym wychowania jest **rozwój osobowy młodego człowieka**, a podejście takie wymaga podmiotowego traktowania go – postrzegania jego godności, wolności, niepowtarzalności, praw i obowiązków. Młodzi potrzebują mądrych, świadomych, uczciwych, przyjaznych dorosłych, którzy pomogą im dokonywać samodzielnych wyborów i podejmować decyzje, które mogą zaważyć na całym ich życiu.

Bursa szkolna przejmuje w znacznym stopniu od rodziny funkcję opiekuńczo – wychowawczą na okres pobytu wychowanka w placówce. Funkcję tę realizuje w oparciu o program wychowania.

Program wychowawczy Bursy Szkolnej w Stargardzie Szczecińskim pozostaje w zgodzie z:

- Konstytucją RP (art. 48, 53, 70, 72),
- Konkordatem (art. 12),
- Konwencją Praw Dziecka (z dnia 20.11.1989 r.),
- Powszechną Deklaracją Praw Człowieka i Obywatela;
- Ustawą o systemie oświaty (z dnia 7.09.1991r., art. 1, 2, 3; w ramach nowelizacji z dnia 25.07.1998 r., art. 60),
- Kartą Nauczyciela (art. 6),
- Programem Polityki Prorodzinnej Państwa (rozdz. V),
- Rządowym programem na lata 2008 – 2013 pn. „Bezpieczna i przyjazna szkoła”,
- Rządowym programem wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży,
- „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”(z września 2008 r.),
- Narodowym Planem Działań na rzecz Dzieci 2004 – 2012 „Polska dla dzieci”,
- Statutem Bursy Szkolnej.

II ZADANIA BURSY

- Opieka nad fizycznym i psychicznym rozwojem wychowanka.
- Przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia, odpowiedzialności za siebie i za innych.
- Wspieranie intelektualnego rozwoju wychowanka, (wyrównywanie jego szans edukacyjnych przez pomoc w pokonywaniu trudności w nauce.)
- Współpraca ze szkołą wychowanka, i innymi instytucjami oraz organizacjami wspierającymi pracę opiekuńczo – wychowawczą.
- Rozwijanie u wychowanków aktywności poznawczej, dostrzegania dobra i piękna świata.
- Stwarzanie warunków do rozwijania i pogłębiania zainteresowań młodzieży oraz kulturalnego spędzania czasu wolnego.
- Kształtowanie wśród młodych umiejętności prowadzenia dialogu, słuchania innych i tolerancji wobec poglądów innych ludzi.
- Kształtowanie u wychowanków pożądaných społecznie postaw moralnych, i umiejętności dokonywania odpowiednich wyborów.
- Promowanie wśród młodych postaw prozdrowotnych
- Kształtowanie umiejętności właściwych zachowań w sytuacjach kryzysowych ((pożary, powodzie, katastrofy komunikacyjne, epidemie).
- Ochrona młodzieży przed wszelkimi formami przemocy.
- Zapobieganie powstawaniu zjawiska agresji i patologii wśród młodzieży.
- Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki, poprzez objęcie budynku i terenu placówki nadzorem kamer CCTV.
- Rozwijanie samorządności wychowanków.
- Wzmacnianie poczucia tożsamości kulturowej - regionalnej, narodowej, europejskiej.

III ZADANIA WYCHOWAWCY

1. Rozwijanie u wychowanka :

- wrażliwości estetycznej,
- indywidualnych zdolności twórczych,
- motywacji do ustawicznej i systematycznej nauki,
- pozytywnego patrzenia na świat i siebie,
- tolerancji dla ludzi innych (chorych, niepełnosprawnych, starszych, różnych ras i kultur),
- szacunku dla pracy innych i swojej,
- szacunku dla dobra wspólnego, jako podstawy życia społecznego,
- aktywności twórczej,
- motywacji do poszukiwania własnych wzorców.

2. Pobudzanie wychowanka do :

- aktywności poznawczej,
- otwartości wobec innych,
- działania w różnych sytuacjach,
- formułowania samodzielných wniosków i sądów,

- samorządności.

3. Wzmacnianie u wychowanka :

- poczucia własnej wartości,
- poczucia związku z domem, rodziną i społecznością bursy,
- poczucia odpowiedzialności za treść, formę i estetykę wypowiedzi,
- postawy sprzeciwu wobec wszelkich przejawów zła.

4. Kształtowanie u wychowanka :

- empatii,
- asertywności,
- umiejętności pracy w zespole,
- umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji,
- umiejętności pełnienia ról społecznych,
- pozytywnych nawyków,
- zainteresowania czytelniczego i kulturalnego,
- umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
- zachowań prozdrowotnych,
- zachowań proekologicznych.

IV OBOWIĄZKI WYCHOWAWCY

1. Zapoznanie wychowanków i rodziców z aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie placówki.
2. Poznanie wychowanka i jego środowiska rodzinnego poprzez:
 - a) obserwację wychowanka podczas jego pobytu w bursie
 - b) indywidualne kontakty z rodzicami
3. Troska o stan zdrowia wychowanka, czuwanie nad jego higieną osobistą oraz dbanie o należyte odżywianie i warunki pobytu.
4. Zapewnienie wychowankowi bezpieczeństwa, otaczanie go indywidualną opieką, poprzedzone rozpoznaniem jego osobowości i zainteresowań, a także pozycji w grupie.
5. Przygotowanie wychowanka do pełnienia różnych ról społecznych i określonych funkcji w rodzinie (odróżnienie rodziny zdrowej od patologicznej i w związku z tym właściwe określenie i dobór celów i metod wychowawczych).
6. Stwarzanie właściwych stosunków interpersonalnych w grupie poprzez kształtowanie postawy poszanowania odrębności przekonań i poglądów, aktywności, odpowiedzialności, samodzielności, a także realizowanie wspólnie z wychowankami i rodzicami planu pracy wychowawczej.
7. Diagnostowanie na bieżąco sytuacji wychowawczej w grupie, rozpoznawanie nieformalnych struktur.
8. Umiejętne nagradzanie i karanie wychowanków.
9. Dostarczanie rodzicom wiedzy pedagogicznej (w razie potrzeby korzystanie z pomocy instytucji wspierających pracę opiekuńczo - wychowawczą).
10. Zaplanowanie i realizacja pracy z grupą poprzez:
 - odpowiednio dobraną tematykę zajęć uwzględniającą potrzeby i rozwój osobowości powierzonych wychowanków,

- stosowanie urozmaiconych form pracy z wychowankami i rodzicami: dyskusje, ankiety, indywidualne rozmowy, warsztaty, wycieczki, filmy, wywiady, spotkania z ciekawymi ludźmi, działalność artystyczną, prezentacje, zawody sportowe, itp.,
 - spotkania integrujące grupę,
 - wspólne zajęcia i wdrażanie do pracy zespołowej oraz do samodzielnych działań,
 - wdrażanie samorządów grupowych do aktywnego działania, uczenie samodzielności w podejmowaniu decyzji, odpowiedzialności za powierzone zadania, przedsiębiorczości itp.
 - rozpatrywanie spraw trudnych na posiedzeniach Zespołu Opiekunów – Wychowawczego.
11. Współpraca z wychowawcami klas, do których uczęszczają wychowankowie.
 12. Wychowawca jest rzecznikiem spraw wychowanków w kontaktach z innymi osobami i instytucjami.

V DZIAŁALNOŚĆ MŁODZIEŻOWEJ RADY BURSY

Samorząd młodzieży jest to cała społeczność wychowanków naszej bursy. Jej przedstawicielem jest Młodzieżowa Rada Bursy wyłoniona w demokratycznych wyborach z grona wychowanków.

Zadania Młodzieżowej Rady Bursy:

1. Reprezentowanie wychowanków przed dyrektorem bursy i Radą Pedagogiczną.
2. Aktywne uczestniczenie w życiu bursy.
3. Organizowanie lub współorganizowanie imprez kulturalno – towarzyskich.
4. Pozyskiwanie i zarządzanie funduszami MRB.
5. Działalność dobroczynna na rzecz innych.

VI FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO BURSY SZKOLNEJ

1. Rozmowy indywidualne z wychowankami.
2. Ankiety.
3. Wywiady.
4. Apele.
5. Zajęcia otwarte.
6. Konkursy.
7. Prezentacje.
8. Wycieczki tematyczne i krajoznawczo - turystyczne.
9. Spotkania i pogadanki z przedstawicielami instytucji życia społecznego.
10. Propagowanie zdrowego trybu życia – zdrowe odżywianie (urozmaicenie posiłków, kulturalne spożywanie posiłków), ubiór odpowiedni do pogody, higiena osobista.
11. Systematyczne zajęcia sportowe.
12. Profilaktyka uzależnień i zachowań przestępczych.
13. Profilaktyka agresji i przemocy.
14. Profilaktyka różnych chorób.
15. Pedagogizacja rodziców – rozmowy indywidualne.
16. Ćwiczenia zachowań w sytuacjach kryzysowych (np. zagrożenie życia, pożar, powódź, akty terrorystyczne).
17. Stosowanie systemu nagradzania i karania.
18. Prace na rzecz środowiska.
19. Działalność artystyczna.

VII TRADYCJE, ZWYCZAJE, IMPREZY BURSY

TRADYCJE:

1. Przyjęcie nowych wychowanków w poczet społeczności bursy – Dzień Bursiaka.
2. Pożegnanie absolwentów.
3. Wpisy wyróżniających się wychowanków do Złotej Księgi Bursy.
4. Ekspozowanie osiągnięć wychowanków w galerii „*Wyróżnili się...*”

ZWYCZAJE:

1. Dzień Chłopca.
2. Święto Edukacji Narodowej.
3. Andrzejkki.
4. Spotkanie bożonarodzeniowe.
5. Walentynki.
6. Dzień Kobiet.
7. Dzień Sportu.

IMPREZY

1. Sprzątanie świata.
2. Dzień Ziemi.
3. Światowy Tydzień Zwierząt.
4. Konkurs wiedzy o Stargardzie i regionie stargardzkim.
5. Wieczory poezji.
6. Turniej o Tytuł Mistrza Mowy Polskiej Bursy Szkolnej.
7. Dzień bez wulgaryzmów.
8. Światowy Dzień Książki.
9. Konkurs na najczystszy pokój.
10. Konkursy tematyczne.
11. Dzień sportu.

VIII MODEL WYCHOWAWCY

1. Doskonale zna wychowanka.
2. Zwraca uwagę na jego osiągnięcia.
3. Umiejętnie nagradza i karze.
4. Dostrzega nawet najmniejszy sukces.
5. Zauważa wyjątkowe umiejętności i zdolności wychowanka.
6. Uczy przeżywać satysfakcje z tego, co osiągnął.
7. Kształci postawę twórczą.
8. Przekonuje o możliwości wykonania zadania.
9. Toleruje jego inność.
10. Uważnie słucha wychowanka.
11. Potrafi z nim rozmawiać.
12. Zaznajał wychowanka ze swoimi celami i wymaganiami, akceptuje inność celów wychowanka.
13. Daje wychowankowi szansę poprawy.

14. Reaguje na niewłaściwe zachowania wychowanka, umiejętnie wpływa na zmianę jego postawy.
15. Dbą o jego zdrowie i bezpieczeństwo.
16. Wspiera wychowanka w sytuacjach dla niego trudnych.
17. Współpracuje z rodziną i szkołą wychowanka oraz instytucjami wspierającymi pracę opiekuńczo – wychowawczą placówki.
18. Kształtuje pozytywne postawy wychowanka w stosunku do innych ludzi i otaczającego świata.

IX

OCZEKIWANE CECHY ABSOLWENTA BURSY SZKOLNEJ

1. Jest aktywny i kreatywny.

Ma określony, dość szeroki krąg zainteresowań, którym poświęca swój czas i które stara się rozwijać. Lubi ruch i chętnie uprawia sport w różnych jego odmianach.

2. Jest otwarty i komunikatywny.

Chętnie i skutecznie nawiązuje komunikację, prezentując swój punkt widzenia i rozważając poglądy innych. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Liczy się z potrzebami innych. Umie rozwiązywać konflikty bez agresji, potrafi radzić sobie z porażkami i niepowodzeniami.

3. Jest odpowiedzialny i samodzielny.

Wykorzystuje wcześniejsze doświadczenia i gotów jest ponosić konsekwencje swoich czynów. Docenia sukcesy, ale i akceptuje porażki. Odważnie podejmuje wyzwania. Napotyka problem stara się go rozwiązać poszukując najkorzystniejszego dla siebie i innych rozwiązania. Jeśli trzeba, zwraca się o pomoc do osób trzecich i instytucji w swoim środowisku i korzysta z niej. Działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności za efekty swej aktywności. Potrafi zorganizować pracę własną i zespołu.

4. Jest ciekawy świata.

Jest świadomy potrzeby i posiada umiejętność uczenia się przez całe życie. Chętnie rozszerza zasób swojej wiedzy korzystając z różnych źródeł.

5. Jest krytyczny.

Potrafi selekcjonować i porządkować zdobyte informacje i ocenić ich przydatność do określonego celu. Potrafi właściwie ocenić zachowania swoje i innych.

6. Jest roważny.

Zna zagrożenia współczesnego świata i potrafi sobie z nimi radzić. Modyfikuje swoje zachowania. Potrafi zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym. Postępuje zgodnie z zasadami higieny.

7. Jest prawy i uczciwy.

Rozróżnia dobre i złe czyny w oparciu o system wartości obowiązujący w jego otoczeniu. W swoim zachowaniu wykazuje dobre intencje.

8. Jest tolerancyjny.

Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym i pożądanym. W każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go.

9. Jest sumienny i punktualny.

Dotrzymuje terminów. Umie zaplanować swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych ludzi. Wywiązuje się ze swych obowiązków i powierzonych zadań.

10. Jest życzliwy i troskliwy.

Chętnie pomaga ludziom, zwłaszcza starszym, młodszym i niepełnosprawnym. Umiejętnie współżyje i współpracuje z innymi dla osiągnięcia wspólnych celów. Dostrzega problemy ekologiczne w najbliższym otoczeniu i aktywnie im przeciwdziała

11. Jest kulturalny.

W kontaktach z innymi przestrzega zasad kultury zachowania i wypowiedzi.
Umie opanowywać negatywne emocje.

X

ZASADY WSPÓLPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI

Rodzice i wychowawcy współpracują ze sobą w sprawach wychowania ich dzieci. Podstawą tej współpracy powinno być rozsądne partnerstwo, oparte na wzajemnym poszanowaniu praw i obowiązków.

Rodzice mają prawo do:

1. Wglądu do programu wychowawczego placówki i wyrażania swojej opinii o nim.
2. Określania i współdecydowania o celach, metodach i formach poprzez wyrażanie opinii.
3. Uzyskiwania informacji i pomocy w sprawach wychowania od wychowawcy i dyrektora bursy.
4. Sugerowania metod wychowawczych dotyczących ich dziecka.

Współpraca z rodzicami przybiera następujące formy:

1. Kontakty indywidualne (wychowanek – wychowawca – rodzic) i grupowe.
2. W nagłych przypadkach - pisemne lub telefoniczne wezwania rodziców do bursy.
3. Sporządzanie notatek, pisanie listów i innych informacji o ich dziecku i przesyłanie do rodziców.
4. Wręczanie rodzicom listów pochwalnych za wzorowe zachowanie, właściwą postawę wobec nauki, pracy na rzecz bursy i środowiska oraz aktywność twórczą ich dzieci.
5. Podziękowania dla rodziców w formie: listów gratulacyjnych, dyplomów, podziękowań na forum bursy.

XI

WSPÓLPRACA BURSY I JEJ DYREKTORA Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNM

1. Dyrektor bursy przedstawia problemy wychowawcze i obiektu na sesjach Rady Powiatu Stargardzkiego i posiedzeniach Komisji Oświaty przy tej Radzie, a w razie potrzeby współpracuje z samorządem miasta Stargardu.
2. Bursa jest zobowiązana realizować zamierzenia wychowawcze Powiatu Stargardzkiego.

XII EWALUACJA PROGRAMU

Program wychowawczy podlega ewaluacji po trzech latach realizacji. Ewaluacji dokonują wszyscy wychowawcy. Wnioski przekazywane są do Zespołu Wychowawczego, który po konsultacji z dyrektorem bursy dokonuje ewentualnych zmian w programie, z którymi zapoznaje Radę Pedagogiczną, rodziców i wychowanków.

Na każdym etapie realizacji programu wychowawczego należy szukać odpowiedzi na pytanie czy i jak podjęte działania wpłynęły na wychowanków, ich wiedzę, umiejętności i postawy. Czy osiągnęły założone cele programu. Przynajmniej częściowej odpowiedzi na te pytania dostarczyć może:

- analiza wyników ankiet przeprowadzanych wśród wychowanków i ich rodziców;
- udział wychowanków w różnego rodzaju imprezach i przedsięwzięciach organizowanych na terenie bursy i poza nią;
- własna inicjatywa wychowanków i podejmowanie działań;
- analiza trudnych przypadków wychowawczych, podejmowanych działań zaradczych i postępów w tym zakresie;
- analiza wytworów pracy wychowanków;
- działalność samorządowa w grupie, bursie i poza nią;
- rozmowy i wywiady z wychowankami, ich rodzicami i nauczycielami;
- obserwacja zachowań wychowanków w różnych sytuacjach typowych i nowych.

XIII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Niniejszy program wychowawczy realizowany jest przez okres pobytu wychowanka w placówce, tj. 3 – 4 lata. W każdym roku szkolnym Rada Pedagogiczna decyduje, jakie elementy programu mają charakter priorytetowy.

Program ma charakter otwarty i podlega ewaluacji.

Wychowawcy, aby realizować go skutecznie i „z duchem czasu”, uczestniczą w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego, podnoszących ich wiedzę i umiejętności pedagogiczne.

Z treścią programu wychowawczego powinni zapoznać się wychowankowie, rodzice i nauczyciele.

Program wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną.